

Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

Rapport
Örnsköldsviks kommun

KPMG AB

2024-03-18

Antal sidor 9

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Målstyrning	5
3.2	Ekonomistyrning	6
3.3	Uppföljning av intern kontroll	7
4	Slutsats och rekommendationer	9

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

1 Sammanfattning

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelsen bör se över arbetet med målstyrning samt fortsätta arbeta aktivt för att nå en ekonomi i balans. Vidare bedömer vi att det finns möjligheter till förbättring kring arbetet med intern kontroll, främst avseende risk- och väsentlighetsanalys.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen

- att förstärka arbetet med målstyrning för att främja måluppfyllelsen, se avsnitt 3.1
- att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans, se avsnitt 3.2
- att förstärka arbetet med intern kontroll och risk- och väsentlighetsanalys, se avsnitt 3.3
- att förstärka arbetet med uppföljning av intern kontroll, se avsnitt 3.3

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

2 Bakgrund

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Resultatet av granskningen ligger till grund för revisorernas ansvarsprövning tillsammans med övriga granskningar.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— Kommunallagen (2017:725)

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

— Dokumentstudier av underlag från styrelsen

— Intervjuer/avstämningar med styrelsen

Rapporten är faktakontrollerad av kommunstyrelsens ordförande, kommundirektör och förvaltningschef för konsult- och serviceförvaltningen.

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

3 Resultat av granskningen

3.1 Målstyrning

Kommunfullmäktige antog i januari 2023¹ övergripande mål för året. Noteras att målen inte antogs samtidigt som den ekonomiska budgeten.

- Örnsköldsviks skolor bygger lärande för livet. Sveriges bästa skola och barnomsorg ska finnas i Örnsköldsvik. Alla barn, lärare och övrig personal ska känna sig trygga i skolmiljön.
- Företagens framgång är Örnsköldsviks framtid och förutsättning för tillväxt och inflyttning, Näringslivet ska växa och det ska finnas fler attraktiva boendemiljöer i hela kommunen.
- Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara klimatneutral och energieffektiv år 2030. Varor som köps in ska i huvudsak vara giffria, återvunna eller av förnybar råvara.

Kommunstyrelsen har i verksamhetsplanen för år 2023² antagit de övergripande målen som nämndsmål för både kommunledningsförvaltningen och konsult- och serviceförvaltningen. Vidare framgår av verksamhetsplanen mått med måltal för år 2023 kopplade till målen. Även aktiviteter för hur arbete med respektive mål ska genomföras framgår.

Målen följs upp i verksamhetsuppföljning per 2023-08-31³. Målet avseende att Örnsköldsviks skolor bygger lärande för livet bedöms uppnås av kommunledningsförvaltningen och delvis uppnås av konsult- och serviceförvaltningen.

Målet avseende företagets framgång bedöms delvis uppnås av kommunledningsförvaltningen och uppnås av konsult- och serviceförvaltningen.

Målet avseende Örnsköldsviks kommunkoncern bedöms inte uppnås av kommunledningsförvaltningen och uppnås av konsult- och serviceförvaltningen. Av uppföljningen framgår inga åtgärder från kommunledningsförvaltningen.

Vidare framgår uppföljning av måtten i förhållande till måltalen. Dock framgår inte vad som avgör varför ett mått bedöms som delvis uppnått i stället för ej uppnått.

Av verksamhetsutvärdering för år 2023 framgår att måluppfyllelsen är densamma som framgår av verksamhetsuppföljningen per sista augusti.

¹ KF 2023-01-30 § 9

² KSAU 2023-02-14 § 23

³ KF 2023-10-30 § 195

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

3.1.1 Bedömning

Vi noterar att det är något otydligt vad som krävs för att måtten ska bedömas som delvis uppnådda. Vi anser att det bedömningsgrunderna för detta bör förtydligas.

Vidare noterar vi att måluppfyllelsen skiljer sig mellan kommunledningsförvaltningen och konsult- och serviceförvaltningen. Vi bedömer att möjligheter till att genomföra arbete för att förbättra måluppfyllelsen bör ses över, främst med beaktande till kommunledningsförvaltningens resultat.

3.2 Ekonomistyrning

Av *budget 2023 – ekonomiska planer nämnder*⁴ framgår att kommunstyrelsens budget uppgår till 248,8 mnkr.

Styrelsens ekonomi följs upp i månadsuppföljningar samt i tertialuppföljning per 2023-04-30 och 2023-08-31⁵.

Av tertialuppföljningen per sista augusti framgår att prognosen för helår för kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen är ett underskott på -3 mnkr. Prognosen för kommunstyrelsen/konsult- och serviceförvaltningen är ett underskott på -6 mnkr.

Vi har tagit del av planerade/vidtagna åtgärder och restriktivitet för både kommunledningsförvaltningen och konsult- och serviceförvaltningen som enligt uppgift återkopplades vid kommunstyrelsens arbetsutskott i september 2023. Detta utifrån båda förvaltningarnas underskott samt att fullmäktige har beslutat att det ska råda ekonomisk restriktivitet för kommunkoncernen⁶. Beräknade effekter av åtgärderna framgår inte.

I oktober 2023 föreslog styrelsen fullmäktige att tillföra styrelsen extra skattemedel för 2023 om totalt 9 mnkr⁷ vilket beviljades av fullmäktige⁸.

Av årsredovisningen för 2023 framgår att det totala resultatet för kommunstyrelsen är ett underskott på -7 mnkr.

⁴ KF 2023-03-27 § 73

⁵ KF 2023-10-30 § 193

⁶ KF 2023-05-29 § 118

⁷ KS 2023-10-03 § 196

⁸ KF 2023-10-30 § 196

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

3.2.1 Bedömning

Vi noterar att åtgärder har vidtagits eller planerats för att nå en budget i balans enligt underlag som har presenterats för kommunstyrelsens arbetsutskott. Däremot framgår inga beräknade effekter av dessa vilket gör att vi inte kan bedöma om åtgärderna är tillräckliga.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har säkerställt att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans.

3.3 Uppföljning av intern kontroll

Kommunstyrelsens internkontrollplan för år 2023 framgår av verksamhetsplanen. Internkontrollplanen är framtagen med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys.

Risk- och väsentlighetsanalysen omfattar endast de risker som valts ut till uppföljning. Enligt erhållna uppgifter påbörjas riskbedömningen på avdelningsnivå. Varje avdelning uppges arbeta med de risker som de har identifierats och ledningsgruppen fattar beslut om vilka risker som ska följas upp på förvaltningsnivå.

Av internkontrollplanen framgår för kommunledningsförvaltningen tre risker.

- Webbavbrott
- Brist på planerad kommunal mark
- Allvarliga konsekvenser på kommunen verksamhet på grund av attack som låser, orsakar förlust och/eller förvanskning av data.

För konsult- och serviceförvaltningen framgår fyra risker.

- Avsaknad av en gemensam syn på kommunikation och påverkar förvaltningens leverans till verksamhet
- Brist på detaljplanelagda tomter för nybyggnationer riskerar att medföra att förvaltningen ej kan leverera lokaler till verksamheterna
- Prisökningar och leveransstörningar påverkar förvaltningens förmåga att leverera tjänster och produkter i enlighet med verksamhetens behov
- Svårighet att rekrytera kompetens inom vissa yrkesgrupper utifrån dagens lönenivå samt hög konkurrens på arbetsmarknaden

Till respektive risk framgår ett eller två kontrollmoment för hur kontrollen ska genomföras.

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

Internkontrollplanen har följts upp i verksamhetsuppföljning per sista augusti och i verksamhetsutvärdering för år 2023.

Av uppföljningen per sista augusti framgår för kommunledningsförvaltningen att kontrollerna av riskerna avseende webbavbrott och brist på planerad kommunal mark är godkända. För den återstående risken framgår att ett kontrollmoment är godkänt och ett är ej godkänt. Det framgår vad som behöver genomföras för att kontrollen ska godkännas.

För konsult- och serviceförvaltningen framgår att endast kontrollen av risken avseende prisökningar och leveransstörning är godkänd. För övriga risker framgår beskrivningar av genomfört och pågående arbete samt vad som behöver genomföras.

Av verksamhetsutvärderingen för helåret framgår för kommunledningsförvaltningen att samtliga kontroller är godkända.

För konsult- och serviceförvaltningen framgår att riskerna avseende prisökningar och leveransstörning samt svårigheter att rekrytera rätt kompetens är godkända. För de två risker som inte är godkända framgår kommentarer till resultatet samt vad som behöver genomföras framåt.

3.3.1 Bedömning

Vi noterar att risk- och väsentlighetsanalysen endast omfattar de risker som valts ut till uppföljning. Vi är tveksamma till om det innebär att samtliga risker i verksamheten har omfattas av risk- och väsentlighetsanalysen.

Vi anser att styrelsen bör se över möjligheter att genomföra mer regelbunden uppföljning av intern kontroll. Detta för att i ett tidigt skede kunna identifiera eventuella brister och vidta åtgärder.

Vidare anser vi att det bör säkerställas att arbete genomförs för att åtgärda identifierade brister.

Örnsköldsviks kommun
Grundläggande granskning – kommunstyrelsen

2024-03-18

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelsen bör se över arbetet med målstyrning samt fortsätta arbeta aktivt för att nå en ekonomi i balans. Vidare bedömer vi att det finns möjligheter till förbättring kring arbetet med intern kontroll, främst avseende risk- och väsentlighetsanalys.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen

- att förstärka arbetet med målstyrning för att främja måluppfyllelsen, se avsnitt 3.1
- att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans, se avsnitt 3.2
- att förstärka arbetet med intern kontroll och risk- och väsentlighetsanalys, se avsnitt 3.3
- att förstärka arbetet med uppföljning av intern kontroll, se avsnitt 3.3

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:

Kristin Larsson

AC68F42812FC43C...

Kristin Larsson

Kommunal revisor

DocuSigned by:

Lena Medin

9CB391F9DD1D41B...

Lena Medin

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.